

The Problem

1. Shemot 2:13-14

(יג) ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך: (יד) ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני אתה אמר פאשר הרגת את המצרי ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר:

And he went out on the second day and behold, two Hebrews were fighting. He said to the wicked one, "Why will you strike your peer?" The man replied, "Who appointed you as officer and judge over us? Are you declaring that you will kill me, as you killed the Egyptian?" And Moshe was terrified; he said, "The matter is known!"

2. Midrash, Shemot Rabbah 1:30

היה משה מהרהר בלבו ואומר מה חטאו ישראל שנשתעבדו מכל האומות, כיון ששמע דבריו אמר לשון הרע יש ביניהן היאך יהיו ראויין לגאולה לכך אמר אכן נודע הדבר עתה ידעתי באיזה דבר הם משתעבדים.

Moshe thought in his heart, "What sin did Israel commit, to be the only nation thus enslaved?" When he heard the man's words he said, "They have harmful speech among them! How will they deserve redemption?" Therefore he said, "The matter is known; now I know why they are enslaved."

One idea

3. Shemot 4:1-3

ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך ד': ויאמר אליו ד' מה זה בידך ויאמר מטה: ויאמר השליכהו ארצה וישליכהו ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו:

And Moshe replied, "But they will not believe me and they will not listen to my voice, for they will say, 'Gd did not appear to you!'"

And Gd said, "What is that in your hand?" And Moshe said, "A staff."

And Gd said, "Throw it to the ground." And he threw it to the ground and it was a snake, and Moshe fled.

Moshe Suffers from Lashon Hara

4. Shemot 5:21

וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יְהוָה ד' עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט אֱשֶׁר הִבְאִשְׁתֶּם אֶת רֵיחֵנוּ בְעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו לְמַת הָרַב בְּיָדְכֶם לְהַרְגֵנוּ:

And they said to them: May Gd look upon you and judge, for you have given us a foul scent in the eyes of Pharaoh and in the eyes of his servants, putting a sword in their hands to kill us!

5. Shemot 14:11-12

(יא) וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה הַמְבִלִי אֵין קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לְמוֹת בַּמִּדְבָּר מֵה זֹאת עָשִׂיתָ לָנוּ לְהוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרַיִם: (יב) הֲלֹא זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר הַדֵּל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת מִצְרַיִם כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת מִצְרַיִם מִמָּתְנוּ בַּמִּדְבָּר:

And Pharaoh neared, and the Jews raised their eyes and Egypt was travelling after them, and they were very scared, and the children of Israel cried out to Gd. And they said to Moshe, "Were there no graves in Egypt, that you had to take us to die in the wilderness? What have you done to us, taking us out of Egypt!"

6. Bamidbar 12:1-2

(א) וַתִּזְבַּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אִשָּׁה כַּשִּׁית לָקַח: (ב) וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אֵךְ בְּמֹשֶׁה דְבַר ד' הֲלֹא גַם בָּנוּ דָּבַר וַיִּשְׁמַע ד':

And Miriam and Aharon spoke regarding Moshe, regarding the *kushit* women he had taken, for he had taken a *kushit* woman. And they said: Did Gd only speak to Moshe? Did He not speak to us as well? And Gd heard.

7. Bamidbar 14:2-3

(ב) וַיִּלְנוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהֱרֹן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל הַעֲדָה לוּ מָתְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ מָתְנוּ: (ג) וְלָמָּה ד' מְבִיא אֹתָנוּ אֶל הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְנַפֵּל בְּחָרֹב וְנָשִׁינוּ וְנִטְפְּנוּ יְהִיוּ לָבוֹז הֲלוֹא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרָיִמָּה:

And they complained about Moshe and Aharon, all of the Children of Israel, and the entire assembly said to them: Had we only died in the land of Egypt! Or had we only died in this wilderness! Why did Gd bring us to this land, to fall by the sword? Our women and children will be taken as spoils! Wouldn't it be better for us to return to Egypt?!

8. Bamidbar 16:3

וַיִּקְהָלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב לָכֶם כִּי כָל הָעֵדָה כָּלָם קְדוֹשִׁים וּבְתוֹכְכֶם ד' וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קֹהֵל ד':

And they gathered upon Moshe and Aharon, and they said to them: You have enough! The entire assembly is holy, and Gd is in their midst; why do you elevate yourselves over the nation of Gd?

Why is Moshe so vulnerable?

9. Talmud Erchin 15b

אמר ריש לקיש מאי דכתיב +קהלת י+ "אם ישוך הנחש בלא לחש ואין יתרון לבעל הלשון?" לעתיד לבא מתקבצות כל החיות ובאות אצל נחש ואומרות ארי דורס ואוכל זאב טורף ואוכל אתה מה הנאה יש לך? אומר להם וכי מה יתרון לבעל הלשון?

Reish Lakish asked: Why does Kohelet 10 say, "If a snake bites without being charmed, there is no advantage for the one with the tongue"? In the future, all of the animals will gather and approach the snake and say, "The lion tramples and eats, the wolf tears and eats, but what benefit do you have [when you bite]?" To which the snake will reply, "And what advantage does the one with the tongue possess?"

10. Rabbi Meir Simchah haKohen, Meshech Chochmah, introduction to Sefer Shemot

איך צוה ד' שיאמינו לעולם במשה, הא "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג, ב) ואין הידיעה מכרחת הבחירה! ושמה יבחר משה אחר זה חלילה, להוסיף מדעתו! ועל כרחין, שהשי"ת שלל ממנו הבחירה לגמרי, ונשאר מוכרח כמלאכים.

How did HaShem instruct that they should always believe in Moshe? "All is in the hands of Heaven other than awe of Heaven!" Knowledge does not compel choice! Perhaps Moshe would later, Gd forbid, choose to add independently! It must be that Hashem removed, entirely, Moshe's free will; he remained compelled, like the malachim.

11. Talmud, Sanhedrin 82b

התחילו שבטים מבזין אותו: ראיתם בן פוטי זה, שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה, והרג נשיא שבט מישראל! בא הכתוב ויחסו: פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. אמר לו הקב"ה למשה: הקדם לו שלום, שנאמר +במדבר כ"ה+ "לכן אמר הנני נותן לו את בריתי שלום."

The tribes began mocked him: Have you seen this *ben Puti*, the son whose maternal grandfather fattened [*pitim*] calves for idolatry, and now he has killed a prince of Israel! The text came and listed his lineage: Pinchas son of Elazar son of Aharon the *kohen*. Hashem said to Moshe: Greet him with peace, as it says, "Therefore, declare: Behold, I give him My covenant of peace."

12. Melachim I 18:15

וַיְהִי כִּפְרָאוֹת אַחְזָב אֶת אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר אַחְזָב אֱלֹהֵי הָאֱתָהּ זֶה עֹבֵר יִשְׂרָאֵל:

13. Yirmiyahu 38:4

וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים אֶל הַמֶּלֶךְ יוֹמֵת נָא אֶת הָאִישׁ הַזֶּה כִּי עַל כֵּן הוּא מְרַפָּא אֶת יָדָיו אֲנֹשֵׁי הַמְּלָחָמָה הַנִּשְׂאָרִים בְּעִיר הַזֹּאת וְאֵת יָדָיו כָּל הָעַם לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי הָאִישׁ הַזֶּה אֵינְנוּ דֹרְשֵׁי לְשָׁלוֹם לְעַם הַזֶּה כִּי אִם לְרָעָה:

14. Amos 7:12

וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ אֶל עָמוֹס חֲזֹנָה לֵךְ בְּרַח לֵךְ אֶל אֶרֶץ יְהוּדָה וְאָכַל שֵׁם לָחֶם וְשָׁם תִּנְבֵּא:

The leader we need

15. Talmud, Moed Katan 17a

מאי דכתיב "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ד' צבקות הוא?" אם דומה הרב למלאך ד' יבקשו תורה מפיו, ואם לאו אל יבקשו תורה מפיו

What is the meaning of the verse, "For the lips of the kohen guard knowledge, and they will seek Torah from his mouth, for he is a *malach* of G-d"? If your mentor seems like a *malach* of G-d, seek Torah from his mouth. If not, do not seek Torah from his mouth.